

เริม

Herpes Simplex

สาเหตุ

เริมเป็นโรคผิวหนังชนิดหนึ่งที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชื่อ Herpes Simplex Virus (HSV) โรคนี้สามารถติดต่อได้โดยการสัมผัสและทางเพศสัมพันธ์ เป็นโรคที่พบได้บ่อย บริเวณที่ติดเชื้อเริมจะเป็นตุ่มน้ำใสเล็กๆ รวมกันเป็นกลุ่ม ตุ่มนี้จะแตกออกภายใน 2-3 วัน กลายเป็นแผลตกสะเก็ด จะหายได้เองภายใน 1-2 สัปดาห์ แต่เชื้อสามารถแฝงตัวอยู่ที่ปมประสาทใต้ผิวหนัง เมื่อร่างกายอ่อนแอ มีไข้ เครียด เชื้อเริมจะกำเริบขึ้นตรงตำแหน่งที่เคยเป็น ดังนั้น โรคเริมจึงเป็นๆ หายๆ เรื้อรัง แต่ถ้ารักษาสุขภาพให้แข็งแรง ไม่เครียด โรคนี้จะหายไปนานเป็นเวลาหลายๆ ปีได้

เชื้อเริม หรือ Herpes มี 2 ชนิด คือ

1. Herpes Simplex Virus (HSV-1) มักเกิดบริเวณปากและผิวหนังเหนือสะดือขึ้นไป พบได้ในเด็กและผู้ใหญ่ เชื้อตัวนี้ไม่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่ติดต่อโดยการสัมผัส
2. Herpes Simplex Virus (HSV-2) เชื้อมักเกิดบริเวณอวัยวะเพศ และติดต่อโดยเพศสัมพันธ์

อาการ

อาการเริ่มต้นจะมีอาการปวดแสบปวดร้อนตำแหน่งที่ได้รับเชื้อ อาการติดเชื้อที่ปากและที่อวัยวะเพศจะเหมือนกันเพียงแต่ขึ้นกันคนละที่ อาการจะแบ่งเป็น การเป็นครั้งแรก ระยะปลอดอาการ และอาการกลับเป็นซ้ำ

การเป็นครั้งแรก

เริมด้วยอาการปวดแสบปวดร้อนต่อมาจะมีอาการบวม และอีก 2-3 วัน จะมีตุ่มน้ำใสเกิดบนฐานสีแดง ตุ่มน้ำแตกออกใน 24 ชั่วโมง และตกสะเก็ด ตุ่มอาจรวมเป็นกลุ่มใหญ่ และเป็นแผลทำให้ปวดมาก แผลจะหายภายใน 2-3 สัปดาห์ ตำแหน่งที่พบบ่อยได้แก่ ริมฝีปาก ตา ตัว และกัน เมื่อแผลแห้งแล้วจะไม่ติดต่อ ระหว่างที่เป็นผื่น ตุ่มน้ำเหลืองใสดุจๆ อาจจะโต และอาจจะมีไข้ปวดเมื่อยตามตัว

ระยะปลอดอาการ

ช่วงนี้เชื้ออยู่ในร่างกายที่ไม่เกิดอาการอะไร เชื้ออาจจะแบ่งตัวและสามารถติดต่อได้ โดยเฉพาะเชื้อที่อวัยวะเพศ แม้ว่าจะไม่มีผื่น

อาการกลับเป็นซ้ำ

มีอาการน้อยกว่า และเป็นพื้นที่น้อยกว่า ไม่ค่อยมีไข้ และมักเป็นบริเวณใกล้กับที่เดิม โดยเฉพาะที่อวัยวะเพศ อาจกลับเป็นซ้ำได้ง่าย

ภาวะแทรกซ้อน

- ตุ่มอาจกลายเป็นหนองพุพองติดเชื้อแบคทีเรีย
- หากขึ้นที่ตา อาจทำให้กระจกตาอักเสบ ในรายที่เป็นรุนแรงอาจทำให้ตาบอด
- อาจมีผลต่อทารกในครรภ์
- ในกรณีผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่อง โรคเริมจะมีอาการรุนแรง และส่วนมากจะกลายเป็นแผลเรื้อรัง

วิธีการรักษา

- ใช้ยารับประทานเพื่อลดความรุนแรง ลดความถี่ และลดระยะเวลาที่เป็น การให้ยามี 2 ลักษณะ คือ การให้ยาตั้งแต่เริ่มมีอาการปวดแสบ ปวดร้อน โดยที่ยังไม่มีผื่นขึ้น และการให้ยาเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำในรายที่เป็นซ้ำบ่อย หรือมีโรคประจำตัว
- การทำแผลในขณะที่ยังมีอาการปวดแสบปวดร้อน โดยใช้น้ำยา Burow's Solution ประคบผื่น
- ยาบรรเทาอาการปวด ลดไข้
- แพทย์จะเป็นผู้พิจารณาเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสมกับผู้ป่วย

คำแนะนำในการปฏิบัติตัว

- ▶ หลีกเลี่ยงการสัมผัสน้ำลาย น้ำเหลืองของผู้ป่วยทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ไม้จูด หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่ผ้าเช็ดหน้า ช้อน แก้วน้ำร่วมกัน
- ▶ หลีกเลี่ยงสาเหตุกระตุ้นให้เป็นซ้ำ เช่น การเป็นไข้ อ่อนเพลีย ความเครียด รอยถลอกที่ผิวหนัง
- ▶ ถ้าเป็นเริมใกล้ตา เช่น บริเวณหนังตาหรือคิ้ว ควรปรึกษาจักษุแพทย์ เพราะอาจลุกลามเข้ากระจกตา ทำให้ตาบอดได้
- ▶ รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง เพื่อมีภูมิคุ้มกันโรค รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ทำจิตใจให้แจ่มใส พักผ่อนให้เพียงพอ
- ▶ หากเป็นที่อวัยวะสืบพันธุ์ ควรงดการมีเพศสัมพันธ์ จนกว่าจะหาย
- ▶ สตรีที่ตั้งครรภ์ หรือสงสัยว่าจะตั้งครรภ์ควรปรึกษาแพทย์ เนื่องจากอาจมีผลถึงทารกในครรภ์ และมีผลขณะคลอด

แผนที่สถาบันโรคผิวหนัง

งานสุขศึกษาและเผยแพร่ สถาบันโรคผิวหนัง

420/7 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร : 02 354 8036 - 40 โทรสาร : 02 354 8042

สถาบันโรคผิวหนัง
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

เริม

Herpes Simplex